

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 marca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 stycznia 2021 roku odmówił M. C. prawa do przeliczenia emerytury.

W przypadku ubezpieczonej nie pojawiły się nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury przyznanej od dnia 30 listopada 2013 roku prawomocną decyzją z dnia 6 grudnia 2013 roku w myśl art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Analiza dokumentacji będącej w posiadaniu ZUS wykazała, że należne skarżącej świadczenie ustalone zostało w prawidłowej wysokości.

Przeliczenie kapitału początkowego nastąpiło decyzją z dnia 9 lipca 2015 roku o ustaleniu kapitału początkowego. Na podstawie tak wyliczonego kapitału początkowego decyzją z dnia 13 lipca 2015 roku ustalono wysokość emerytury.

Wobec powyższego wysokość świadczenia pozostaje bez zmian.

Nadal będzie wypłacana emerytura o symbolu E, ponieważ jest świadczeniem korzystniejszym.

(decyzja – k. 99 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła M. C. uznając, iż jest ona dla niej krzywdząca. W uzasadnieniu ubezpieczona podniosła, że ponowne ustalenie wysokości przyznanej jej emerytury powszechnej winno nastąpić zgodnie ze złożonym przez nią wnioskiem o emeryturę w 2013 roku.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W przypadku Ubezpieczonej nie pojawiły się nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury przyznanej od 30-11-2013 r.

- prawomocną decyzją z dnia 6-12-2013 r. o symbolu (...).

(chodzi o emeryturę tzw. powszechną z racji osiągnięcia podstawowego wieku emerytalnego dla kobiety).

Organ rentowy wskazał, że ww. decyzją dokonano sprzecznego z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego pomniejszenia i wysokość świadczenia brutto wyniosła (...) 20 zł. Natomiast wysokość świadczenia o symbolu (...) bez pomniejszenia wyniosłaby brutto 2008,74 zł na datę 30.11.2013r. Z kolei kwota emerytury wcześniejszej o symbolu E na datę przyznania prawa do emerytury powszechnej tj. 30.11.2013r. i tak okazała się bardziej korzystna, gdyż wyniosła brutto 2173,95 zł. Kwota emerytury wcześniejszej o symbolu E na datę 01.01.2021 r. wynosi 2486,93 zł i jest bardziej korzystna od emerytury o symbolu (...) tzw. powszechnej, która na datę 01.01.2021r. wynosi brutto 2407,34 zł.

Zatem decyzją z dnia 12.01.2021r. na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 ze zm.) oraz Ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222) Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu :

- ponownie ustalił wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od 30-11-2013 r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury.

(chodzi o emeryturę o symbolu (...) tj. mniej korzystną od emerytury o symbolu E). Podstawa obliczenia emerytury nie podlegała pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur.

Podstawa obliczenia emerytury wynosi 508211,07 zł (152183,82 zł + 356027,25 zł). Wysokość emerytury o symbolu (...) od 30-11-2013 r. wynosi 2008,74 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31-12-2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków.

Wysokość emerytury o symbolu (...) od 01-01-2021 r. wynosi (...),34.zł. Emerytura ustalona w niniejszej decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 20-04-2009 r., wobec czego Zakład będzie kontynuował wypłatę tej emerytury. Kwota emerytury wcześniejszej o symbolu E na datę 01.01.2021r. wynosi 2486,93 zł i jest najbardziej korzystna.

Innymi słowy po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 06.12.2013 r. o symbolu (...) nie pojawiły się nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury przyznanej od 30-11-2013 r. (chodzi o emeryturę tzw. powszechną z racji osiągnięcia podstawowego wieku emerytalnego dla kobiety).

(odpowiedź na odwołanie – k. 4-4 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. urodziła się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczona była uprawniona do emerytury, w wieku obniżonym, na mocy decyzji z 20.04.2009 r.

(decyzja – k. 32 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 06.12.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 30 listopada 2013 roku, tj. osiągnięcia wieku emerytalnego, której wysokość obliczono z zastosowaniem art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę.

Podstawa obliczenia emerytury podlegała pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 152183,82 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 356027,25 zł

- suma kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania wynosi 98806,68 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 253,00 m-cy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1618,20 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej:

$$[(...),82 + (...),25] - (...),68 / 253,00 = 1618,20 \text{ zł.}$$

Wyliczona emerytura okazała się niższa od dotychczas pobieranej, wobec czego nadal było wypłacane świadczenie korzystniejsze.

(decyzja – k. 35-37 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od w/w decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania.

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 23 lutego 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 lutego 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy:

Składkowe – 26 lat, 4 miesiące, 19 dni tj. 316 miesięcy;

Nieskładkowe – 6 lat, 3 miesiące, 23 dni tj. 75 miesięcy.

Emerytura po waloryzacji tj. od 1.03.2015 roku wynosiła 2248,57 złotych.

(decyzja – k. 55-58 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 13 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 maja 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę.

Podstawa obliczenia emerytury podlegała pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego.

Po korekcie kapitału początkowego na koncie ubezpieczonej, która nastąpiła w związku z realizacją zapisów ustawy z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 380241,75 zł.

Po korekcie kapitału początkowego na koncie, wysokość emerytury wyniosła:

$$[(...),82 + (...),75] - (...),68 / 253,00 = 1713,91 \text{ zł.}$$

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie:

od 01-03-2014 - 1741,33 zł

od 01-03-2015 - 1777,33 zł

Zakład zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno-wyższe lub wybrane przez skarżącą.

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona ponieważ była świadczeniem mniej korzystnym.

(decyzja – k. 63-65 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od w/w decyzji wnioskodawczynie nie złożyła odwołania.

(okoliczność bezsporna)

Wyrokiem z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

(okoliczność znana notoryjnie)

W dniu 23 kwietnia 2019 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych skargę o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o przyznaniu emerytury oraz jej obliczeniu z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Skarżąca wniosła o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania w/w przepisu tj. bez pomniejszania o kwotę pobranej wcześniej emerytury.

(wniosek – k. 75 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Postanowieniem z dnia 21 maja 2019 roku organ rentowy po rozpatrzeniu skargi wnioskodawczynie o wznowienie postępowania z dnia 23 kwietnia 2019 roku na podstawie art. 145a i art. 149 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) wznowił postępowanie w sprawie emerytury przyznanej ubezpieczonej z dnia 6 grudnia 2013 roku.

(postanowienie – k. 77 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 21 maja 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził wydanie decyzji z dnia 6 grudnia 2013 roku z naruszeniem prawa. Brak jest możliwości uchylenia decyzji z uwagi na upływ 5- letniego okresu od doręczenia tej decyzji.

(decyzja – k. 79 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 12 stycznia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ustalił wysokość emerytury M. C. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od 30-11-2013 r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury **nie podlegała pomniejszeniu** o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur.

Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur.

Podstawa obliczenia emerytury wyniosła 508211,07 zł (152183,82 zł + 356027,25 zł).

Wysokość emerytury od 30-11-2013 r. wynosiła 2008,74 zł

Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31-12-2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wyniku załatwienia zgłoszonych wniosków.

Wysokość emerytury od 01-01-2021 r. wynosiła (...),34 zł

Emerytura ustalona we wskazanej decyzji nadal była świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 20-04-2009 r., wobec czego Zakład kontynuował wypłatę emerytury wcześniejszej.

(decyzja – k. 87-90 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Od w/w decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania.

(okoliczność bezsporna)

Kwota emerytury powszechnej o symbolu (...) na dzień 30.11.2013 r. wyniosłaby – 2008,74 złotych brutto.

Kwota emerytury wcześniejszej o symbolu E na dzień 30.11.2013 r. wyniosła – 2173,95 złotych.

Kwota emerytury powszechnej o symbolu (...) na dzień 01.01.2021 r. wyniosłaby – 2407,34 złotych brutto.

Kwota emerytury wcześniejszej o symbolu E na dzień 01.01.2021 r. wyniosła – 2486,93 złotych.

(wyliczenie ZUS – k. 83-85 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zaskarżoną decyzją z dnia 31 marca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 stycznia 2021 roku, odmówił skarżącej prawa do przeliczenia emerytury.

W przypadku ubezpieczonej nie pojawiły się bowiem nowe okoliczności ani dowody pozwalające na ponowne ustalenie wysokości emerytury przyznanej od dnia 30 listopada 2013 roku prawomocną decyzją z dnia 6 grudnia 2013 roku w myśl art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Analiza dokumentacji będącej w posiadaniu ZUS wykazała, że należne skarżącej świadczenie ustalone zostało w prawidłowej wysokości.

Przeliczenie kapitału początkowego nastąpiło decyzją z dnia 9 lipca 2015 roku o ustaleniu kapitału początkowego. Na podstawie tak wyliczonego kapitału początkowego decyzją z dnia 13 lipca 2015 roku ustalono wysokość emerytury.

Wobec powyższego wysokość świadczenia pozostaje bez zmian.

Nadal jest wypłacana emerytura o symbolu E, ponieważ jest świadczeniem korzystniejszym.

(decyzja – k. 99 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w procesie, w szczególności, w oparciu o dokumenty, zawarte w aktach sprawy, w tym o dokumenty z akt emerytalnych wnioskodawczyni. Podnieść należy, że stan faktyczny był, co do zasady, bezsporny między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 114 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2021.0.291 t.j.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;

- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;
- 6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Zgodnie z art. 194i w/w ustawy, do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1 b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1.01.2013 r.

Z kolei stosownie do treści art. 194j ust. 1 ustawy emerytalnej kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury (art. 194j ust. 2 ustawy emerytalnej). Do ustalenia nowej kwoty emerytury, przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia (art. 194j ust. 3 ustawy emerytalnej). Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszane - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata (art. 194j ust. 4 ustawy emerytalnej). Jeżeli, ponownie ustalona wysokość emerytury, przyznanej na podstawie art. 24, jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych, w tym okresie (art. 194j ust. 5 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni domagała się przeliczenia emerytury powszechnej zgodnie ze złożonym przez nią wnioskiem o emeryturę w 2013 roku. W ocenie skarżącej niemożliwym jest, aby wyliczona przez ZUS kwota przyznanej jej emerytury powszechnej była niższa niż kwota emerytury wcześniejszej przyznana jej decyzją z dnia 20.04.2009 roku.

Z kolei organ rentowy w zaskarżonej decyzji z dnia 31 marca 2021 roku podniósł, że brak jest podstaw do przeliczenia emerytury powszechnej ubezpieczonej, gdyż nie zaistniała żadna przesłanka z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Należy przypomnieć, że wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury powszechnej w dn. 06.11.2013 r. Wniosek ten nie został cofnięty przed uprawomocnieniem decyzji o przyznaniu emerytury powszechnej decyzją z 06.12.2013 r., a zatem, wywołał on nieodwracalne skutki prawne. Wnioskodawczyni podjęła samodzielnie decyzję, składając wskazany wniosek emerytalny w dn. 06.11.2013 r., co do daty przejścia na emeryturę. Data przejścia na emeryturę decyduje o tym w jaki sposób obliczana jest wysokość świadczenia.

Z kolei na mocy decyzji ZUS z dn. 12.01.2021 r. na podstawie art. 194j ustawy emerytalnej z urzędu w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019r. w sprawie P 20/16 ponownie ustalono dla ubezpieczonej wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm.) od dnia, od którego byłaby podjęta wypłata emerytury tj. od 30.11.2013 r. Wysokość emerytury nabytej wraz z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego w decyzji z dn. 12.01.2021 r. określono zgodnie z

zasadami wynikającymi z art. 26 w/w ustawy emerytalnej, z pominięciem art. 25 ust 1 b tej ustawy, czyli podstawy emerytury nie pomniejszono o sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur.

Ponadto, należy podkreślić, że przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej nie został usunięty z porządku prawnego wobec wszystkich ubezpieczonych, a jedynie wobec osób z rocznika 1953. Do pozostałych ubezpieczonych ma on nadal zastosowanie.

Stosownie, bowiem, do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r. w sprawie P 20/16: art. 25 ust. 1 b ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30.09.2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1.01.2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (OTK-A 2019/11).

W dniu 10.07.2020 r. weszła w życie ustawa z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222; dalej także jako ustawa zmieniająca). Ustawa ta dostosowała przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6.03.2019 r., P 20/16, wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia.

Ustawa zmieniająca w art. 1, dodała do ustawy emerytalnej art. 194i, na mocy którego osoby urodzone w (...) r., pobierające wcześniejszą emeryturę, przyznaną przed 2013 r., mogą obecnie przejść na emeryturę powszechną bez pomniejszania podstawy jej obliczenia o kwoty wypłaconej dotychczas wcześniejszej emerytury. Natomiast osobom, które przeszły już z wcześniejszej emerytury na emeryturę powszechną, świadczenie to zostanie przeliczone o czym z kolei stanowi przepis art. 194j ustawy emerytalnej.

Sytuacja prawna ubezpieczonej z rocznika 1953, która przeszła na emeryturę w 2013 r., jest odmienna od sytuacji ubezpieczonych z rocznika 1953, którzy wniosek o emeryturę złożyli zgodnie z art. 194 i ustawy emerytalnej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z 19.06.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222). Inna jest bowiem data przejścia na emeryturę tych osób, co ma wpływ na sposób obliczenia świadczenia. Nie jest to nierówność wobec prawa. Każdy bowiem z ubezpieczonych z rocznika 1953 r. miał prawo do samodzielnego podjęcia decyzji o tym, w jakiej dacie przejdzie na emeryturę. Dodatkowo należy zauważyć, że prawo do zabezpieczenia społecznego zostało ustalone w najwyższym hierarchicznie aktem jakim w porządku krajowym jest Konstytucja RP. W myśl art. 67 ust. 1 Konstytucji RP, obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego. Zakres i formy zabezpieczenia społecznego określa ustawa. Tym samym, z art. 67 ust. 1 Konstytucji RP nie da się wyprowadzić konstytucyjnego prawa do konkretnej postaci świadczenia społecznego, a podstawą ewentualnych roszczeń osób ubiegających się o rentę, emeryturę czy inną formę zabezpieczenia społecznego mogą być przepisy ustaw (ewentualnie rozporządzeń wykonawczych wydanych w granicach upoważnienia ustawowego), regulujące szczegółowo te kwestie (tak Sąd Najwyższy - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w postanowieniu z 24.01.2019 r., I UK 4/18, L.).

Ze zgromadzonego w sprawie, materiału dowodowego wynika, że decyzją z dn. 12.01.2021 r. ponownie z urzędu ustalono wysokość emerytury wnioskodawczyni z poszanowaniem w/w zasad, czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury wnioskodawczyni o sumę kwot pobranych wcześniejszych emerytur. Organ rentowy wskazał, że podstawa obliczenia emerytury wynosi 508211,07 zł, zaś wysokość emerytury od dnia 30.11.2013 roku wynosi 2008,74 złotych, a od dnia 01.01.2021 roku – 2407,34 złotych. Emerytura ustalona zatem w decyzji z dnia 12.01.2021 r. była świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, która na dzień 30.11.2013 roku wynosiła 2173,95 złotych, a na dzień 01.01.2021 roku – 2486,93 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, że zarówno w doktrynie, jak i judykaturze, podkreśla się odrębność instytucji nabycia prawa do świadczenia od jęgo wypłaty. Zgodnie z art. 100 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Ponadto Sąd Okręgowy zważył, że Sąd Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w postanowieniu z 21.10.2020 r., I UK 377/19, przyjął, że rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do emerytury wymaga - o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej - potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

W przypadku ubezpieczonej, realizacja przesłanek warunkujących prawo do emerytury powszechnej z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nastąpiła wraz z osiągnięciem przez ubezpieczoną powszechnego wieku emerytalnego. Stąd też do ustalenia wysokości świadczenia stosuje się przepisy obowiązujące w tej dacie, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Takim wyjątkiem przy ustalaniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczyni jest art. 194j ustawy emerytalnej, w zakresie w jakim pozwala na pominięcie stosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Obecnie obowiązujący przepis art. 194j ustawy emerytalnej, pozwala, przy ustaleniu wysokości emerytury powszechnej wnioskodawczyni, jedynie na pominięcie przy obliczeniu niekonstytucyjnego, wobec niej, art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, czyli nie pomniejszanie podstawy wymiaru emerytury o sumę kwot pobranych wcześniej emerytur. Wszystkie pozostałe składniki stanowiące podstawę obliczenia emerytury powszechnej pozostają niezmiennie, a dotyczy to: składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średniego dalszego trwania życia.

Tym samym, w dokonanej decyzją z 12.01.2021 r. ponownym ustaleniu wysokości emerytury przyznanej wnioskodawczyni na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej nie sposób dopatrzeć się jakichkolwiek nieprawidłowości.

Co więcej warto podkreślić, że wnioskodawczyni w żaden sposób nie kwestionowała dokonanych w owej decyzji wyliczeń ZUS, bowiem od decyzji z dnia 12.01.2021 r. nie złożyła odwołania.

W oparciu o wszystkie wskazane powyżej okoliczności wskazać należy, co słusznie podniósł organ rentowy, że w przypadku wnioskodawczyni po uprawomocnieniu się decyzji ZUS z dnia 6.12.2013 r. o przyznaniu emerytury powszechnej nie pojawiły się żadne nowe okoliczności, czy też dowody, które pozwoliłyby na ponowne ustalenie jej wysokości od dnia 30.11.2013 r. Zdaniem sądu odwołanie wnioskodawczyni nie zawiera w tym zakresie żadnych uzasadnionych zarzutów.

Zgodnie z art. 3 k.p.c., strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody, zaś z treści art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powyższego nie zmienia możliwość prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego z urzędu.

Z przepisu art. 114 ustawy emerytalnej wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, wyrównania świadczeń, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

W tym stanie rzeczy zaskarżona decyzja ZUS z dnia 31 marca 2021 roku jest prawidłowa.

Stąd też, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawczyni, jako niezasadne.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni wraz z pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje jej prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

A.B.